

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 492/2022-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **PUTO Consulting, s. r. o.**, Sasinkova 53, Žilina, IČO 47 570 474, zastúpenej advokátskou kanceláriou GARANT PARTNER legal s. r. o., Einsteinova 21, Bratislava, IČO 36 856 380, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Martin Dočár, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13 Cob 175/2021 z 25. mája 2022 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou súdneho konania v postavení žalobkyne proti žalovanej [REDAKOVANÉ], vedeného na Okresnom súde Čadca (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 Cb 3/2020 a na krajskom súde pod sp. zn. 13 Cob 175/2021 o zaplatenie sumy 24 000 eur s príslušenstvom z titulu zmluvy o poskytovaní konzultačných služieb z 23. decembra 2016

(ďalej len „zmluva“) s dohodnutým mesačným paušálom. Žalovaná nezaplatila paušálnu odmenu za mesiace január až apríl 2020.

3. V zmysle čl. II ods. 1 zmluvy sa sťažovateľka zaviazala poskytovať žalovanej počas účinnosti zmluvy konzultačné služby uvedené v čl. II ods. 3. Podľa čl. II ods. 2 zmluvy sa žalovaná zaviazala využívať konzultačné služby.

4. Podľa čl. III ods. 1 zmluvy sa žalovaná zaviazala platiť sťažovateľke za poskytovanie konzultačných služieb paušálnu mesačnú odmenu vo výške 5 000 eur bez dane z pridanej hodnoty. Podľa čl. III ods. 1 zmluvy sťažovateľke vznikol nárok na odmenu každý kalendárny mesiac, ak riadne zabezpečovala výkon činnosti, na ktorú bola podľa zmluvy povinná.

5. Sťažovateľka v zmysle zmluvy vyzvala žalovanú na zaplatenie mesačnej paušálnej odmeny za mesiace január až apríl 2020. Žalovaná sumu 24 000 eur s príslušenstvom neuhradila z dôvodu, že v uvedených mesiacoch nepožiadala sťažovateľku o žiadne konzultačné služby.

6. Rozsudkom okresného súdu č. k. 7 Cb 3/2020-94 z 22. júna 2021 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Cob 175/2021 z 25. mája 2022 bola žaloba sťažovateľky v celom rozsahu zamietnutá. Podľa sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu nie je prípustný žiaden mimoriadny opravný prostriedok.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje tým, že krajský súd sa pri svojom výklade zmluvy o poskytovaní konzultačných služieb (vo vzťahu k výkladu nároku na odmenu za poskytovanie konzultačných služieb) dopustil prílišného formalizmu, zasiahol do autonómie vôle zmluvných strán, čím poprel účel a zmysel predmetnej zmluvy, a tak odoprel sťažovateľke právo na majetkové plnenie uplatňované žalobou.

8. Krajský súd nerešpektoval ustanovenie zmluvy, ktoré priamo a jednoznačne hovorí o tom, kedy nárok na zaplatenie odmeny vzniká. Namiesto toho krajský súd dané ustanovenie obsahujúce vôľu zmluvných strán úplne obišiel a zložitou konštrukciou si vytvoril svoj vlastný a účelový výklad k podmienkam vzniku nároku na odmenu odporujúci vôli zmluvných strán.

9. Takýto typ zmlúv o poskytovaní poradenstva (právneho, daňového, účtovného a i.) s dohodnutou paušálnou odmenou za poskytovanie poradenstva je práve odrazom predpokladaných nákladov za určité obdobie za to, že poskytovateľ tejto služby musí v prospech prijímateľa tejto služby rezervovať, teda zabezpečiť svoje najmä časové, vecné a personálne kapacity k tomu, aby mohol prijímateľovi služby poskytnúť. A to bez ohľadu na to, či časové, vecné alebo personálne kapacity budú prijímateľom služby (žalovanou) využité.

10. Sťažovateľka po celý čas trvania zmluvy v súlade s čl. III ods. 1 druhou vetou zmluvy pre žalovanú riadne zabezpečovala výkon konzultačných služieb. To, že ich žalovaná v daných mesiacoch nevyužívala (v rozpore s jej povinnosťou v čl. II ods. 2 zmluvy), nemôže v takom prípade ísť na ťarchu sťažovateľky, najmä ak žalovaná tým porušila aj svoju povinnosť v zmysle čl. 11 ods. 2 zmluvy konzultačné služby využívať.

11. Krajský súd si bez právneho základu osvojil tézu, že iba v prípade, ak v kalendárnom mesiaci boli poskytnuté právne služby, tak sťažovateľke vzniká nárok na mesačnú paušálnu odmenu vo výške 5 000 eur za daný kalendárny mesiac. Zo žiadneho zmluvného dojednanja nevyplýva taká podmienka.

12. Od 23. decembra 2016, teda odo dňa uzatvorenia zmluvy, nebola nikdy paušálna mesačná fakturácia žalovanou spochybňovaná. Ako príklad boli sťažovateľkou pred všeobecnými súdmi predložené aj faktúry za mesiace X – XII/2019 a výpisy z účtu sťažovateľky preukazujúce zaplatenie fakturovaných odmien, keď žalovaná rovnako ako v spornom prípade žiadnu žiadosť o poskytnutie konkrétnej konzultačnej služby nepodala (teda ani jej nebola konkrétna konzultácia sťažovateľkou poskytnutá), no napriek tomu fakturovanú mesačnú odmenu sťažovateľkou v plnej výške uhradila. I to je dôkaz o skutočnej vôli vyplývajúcej zo zmluvy.

13. Ak mala žalovaná záujem platiť iba za skutočne poskytnuté konzultačné služby, mala možnosť dohodnúť si odmenu od poskytovania konkrétneho úkonu, a to napr. na hodinovej sadzbe alebo za jednotlivý úkon, alebo ich kombináciou. Žalovaná tak neučinila a nepochybne uprednostnila paušálnu platbu na základe zmluvy. Nevyužitie rámca garantovaného sťažovateľkou žalovanej z dôvodov na strane žalovanej nemôže ísť na ťarchu sťažovateľky.

14. So závermi napadnutého rozsudku krajského súdu sťažovateľka nesúhlasí z dôvodu, že vykazuje znaky arbitrárnosti, nepreskúmateľnosti a neodôvodnenosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. Napadnutý rozsudok sťažovateľka považuje za arbitrárny a nepreskúmateľný, keďže krajský súd formalistickým výkladom zmluvy o poskytovaní konzultačných služieb zasiahol do autonómnej vôle sťažovateľky a žalovanej a deformoval právny vzťah spôsobom zjavne v neprospech sťažovateľky, čím došlo k porušeniu jej označených práv.

17. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

18. Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľky poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám a právnickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy,

ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04). Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

19. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu, a preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

20. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorému vyčíta okrem iného arbitrárnosť a tiež nedostatočné odôvodnenie toho, že v jej veci sa krajský súd dopustil prílišného formalizmu, zasiahol do autonómie vôle zmluvných strán, čím poprel zmysel a účel zmluvy o poskytovaní konzultačných služieb. Z obsahu ústavnej sťažnosti je tiež zrejmé, že podľa názoru sťažovateľky krajský súd sa pri rozhodovaní adekvátne nevysporiadal s jej odvolacou argumentáciou.

21. Ústavný súd poukazuje na § 420 písm. f) CSP, ktorý upravuje prípustnosť dovolania (a v prípade naplnenia tohto dôvodu zároveň aj jeho dôvodnosť) v prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany sporu postupom všeobecného súdu nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutia spravodlivosti). Ak rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (napr. IV. ÚS 314/2020).

22. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Z obsahu napadnutého rozsudku krajského súdu je zrejmé, že sťažovateľka sa ochrany svojich práv mohla domôcť prostredníctvom inštitútu dovolania. V danom prípade prichádzala do úvahy prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, keďže dovolanie podľa tohto ustanovenia je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak je daný niektorý z dôvodov zmätočnosti definovaný v tomto ustanovení.

24. Ústavný súd v danej súvislosti konštatuje, že sťažovateľkou je predostretá argumentácia vo vzťahu k arbitrárnosti a nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku krajského súdu, čo podľa sťažovateľky porušuje jej práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedeného vyplýva, že vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka disponovala účinným prostriedkom nápravy (dovolanie), ktorý nevyčerpala.

25. Zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prekovania ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka nepodala dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu, a teda nevyužila právny prostriedok, ktorý jej zákon priznáva na ochranu jej základných práv a slobôd, čím nerešpektovala subsidiárne postavenie ústavného súdu. Nevyužitie zákonnej možnosti podať dovolanie totiž nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, keď fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; túto možnosť však sťažovateľka v tomto prípade mala. Ústavný súd zároveň dodáva, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti netvrdila a už vôbec nepreukázala, že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v okolnostiach jej prípadu teda neprichádzal do úvahy ani prípadný možný postup ústavného súdu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

26. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

27. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, a z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa už ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľky uvedenými v ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu